

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 621

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 24 iunie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Decizia nr. 558 din 14 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență	2-4	M.92. — Ordin al ministrului apărării naționale privind declassificarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015 privind planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor în Ministerul Apărării Naționale și a Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.60/2019 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015 privind planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor în Ministerul Apărării Naționale	11
Decizia nr. 613 din 30 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	5-7	142. — Ordin al președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate pentru modificarea Instrucțiunilor privind desfășurarea etapei de pregătire a evaluării unităților sanitare cu paturi, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 185/2020	12
Decizia nr. 625 din 7 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în ansamblul său, și ale art. II din aceasta, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	7-11	1.472/20.539. — Ordin al ministrului sănătății și al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.306/1.883/2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a modalităților de aplicare a acestora	13-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 558

din 14 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, excepție ridicată de Gianina Elena Balate, în nume propriu, precum și în calitate de reprezentant legal al minorilor Karina-Elena Balate și Alexandru-Marian Balate, în Dosarul nr. 32.802/3/2015/a47 al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.095D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 32.802/3/2015/a47, **Curtea de Apel București — Secția a VI-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Gianina Elena Balate, în nume propriu, precum și în calitate de reprezentant legal al minorilor Karina-Elena Balate și Alexandru-Marian Balate, într-o cauză având ca obiect o contestație la tabelul preliminar al debitoarei Societatea Asigurare-Reasigurare Astra — S.A.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență ar trebui să dubleze, iar nu să înlocuiască comunicarea potrivit Codului de procedură civilă. Mai mult, se precizează că pentru cetățenii străini comunicarea se face conform Codului de procedură civilă, în acest mod creându-se condiții de inegalitate în fața legii. Se arată, de asemenea, că sintagma „înlocuiește” din cuprinsul art. 42 alin. (10) din Legea nr. 85/2014 este lipsită de claritate și previzibilitate, deoarece nu se specifică modalitatea în care înlocuirea funcționează în practică. Totodată, se susține că a pretinde tuturor justițiabililor să se aboneze la Buletinul procedurilor de insolvență și să urmărească zilnic această publicație, pentru a putea fi accesată hotărârea judecătorească, reprezintă o sarcină excesivă și injustă, în lipsa unei comunicări din partea instanței. Întrucât comunicarea actelor de procedură reprezintă o cerință esențială

de garantare a principiilor procesului civil, autoarea excepției apreciază că reglementarea criticată generează restrângerea acestui drept, în mod nejustificat și disproporționat.

6. **Curtea de Apel București — Secția a VI-a civilă** și-a exprimat opinia în sensul constituționalității textelor de lege criticate, context în care face referire la Decizia nr. 283 din 21 mai 2014, paragraful 58, pronunțată de Curtea Constituțională în cadrul controlului *a priori*.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014. Curtea observă că prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 au fost modificate prin art. XIII pct. 2 din Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 6 ianuarie 2017, iar în prezent acoperirea cheltuielilor de publicare a Buletinului procedurilor de insolvență se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției.

11. Față de această împrejurare, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să exercite controlul de constituționalitate asupra prevederilor art. 42 alin. (1) și (10) din Legea nr. 85/2014, în forma în vigoare la data formulării acțiunii în instanță de către autoarea excepției de neconstituționalitate, care continuă să producă efecte juridice în cauză, prevederi care aveau următorul conținut normativ: „(1) *Citarea părților, precum și comunicarea oricăror acte de procedură se efectuează prin BPI. Comunicarea citațiilor, a convocărilor și notificărilor către participanții la proces, al cărui sediu, domiciliu sau reședință se află în străinătate, este supusă dispozițiilor Codului de procedură civilă, coroborate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (CE) nr. 1.393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială («notificarea sau comunicarea actelor») și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1.348/2000 al Consiliului, după caz.*

BPI va fi realizat în formă electronică. Pentru acoperirea cheltuielilor de publicare a BPI se percepe o taxă constând într-o cotă de 10% aplicată asupra taxelor achitate la oficiul registrului comerțului pentru toate operațiunile de constituire, autorizare, înregistrare, menționare, rezervare efectuate în registrul comerțului. [...]

(10) Publicarea actelor de procedură sau, după caz, a hotărârilor judecătorești în BPI înlocuiește, de la data publicării acestora, citarea, convocarea și notificarea actelor de procedură efectuate individual față de participanții la proces, acestea fiind prezumate a fi îndeplinite la data publicării.”;

— Art. 43 alin. (2): „Termenul de apel este de 7 zile de la comunicarea hotărârii realizată prin publicare în BPI, dacă prin lege nu se prevede altfel. Apelul va fi judecat de complete specializate, de urgență. Citarea apelanților, a administratorului judiciar/lichidatorului judiciar și a intimaților în apel și comunicarea deciziilor pronunțate se fac prin BPI. Instanțele judecătorești vor transmite actele de procedură în cauză, din oficiu, pentru publicare în BPI. Procedura va fi considerată îndeplinită dacă citația se publică cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data stabilită pentru înfățișare. În vederea soluționării apelului se trimite la curtea de apel, în copie certificată, de grefierul-șef al tribunalului, numai actele care interesează soluționarea căii de atac, selectate de judecătorul-sindic în cazul în care apelul privește o hotărâre a judecătorului-sindic pentru care nu s-a format dosar asociat. În cazul în care instanța de apel consideră necesare și alte acte din dosarul de fond, va pune în vedere părților interesate, prin rezoluția la primirea cererii de apel sau prin încheiere în cursul soluționării apelului, să le depună în copie certificată sau le va solicita jucătorului-sindic.”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la calitatea normei juridice, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 care consacră accesul liber la justiție și celor ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași norme constituționale, în acest sens fiind Decizia nr. 779 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 3 iunie 2019, Decizia nr. 782 din 4 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 februarie 2021, Decizia nr. 806 din 10 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 15 februarie 2021, Decizia nr. 831 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 463 din 29 aprilie 2021, și Decizia nr. 863 din 26 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 7 aprilie 2021, decizii prin care Curtea a constatat că aceste prevederi sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

14. Astfel, prin jurisprudența menționată, Curtea a arătat că prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 trebuie analizate în strânsă legătură cu cele ale art. 42 alin. (3) și (4) din aceeași lege. În acest context, Curtea a subliniat că, potrivit prevederilor legii insolvenței, comunicarea actelor de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii, precum și prima citare și comunicarea actelor de procedură către persoanele împotriva cărora se introduce o acțiune se efectuează potrivit Codului de procedură civilă, așadar, potrivit regulii general aplicabile în procesele civile. După deschiderea procedurii, publicarea actelor de procedură în Buletinul procedurilor de insolvență înlocuiește, de la data publicării acestora, citarea, convocarea și notificarea actelor de procedură efectuate individual față de participanții la proces. Mai mult, legea prevede că în cazul persoanelor împotriva cărora se introduce o acțiune după deschiderea procedurii insolvenței, pe lângă citarea și comunicarea actelor de procedură prin Buletinul

procedurilor de insolvență, se vor efectua și formalitățile de citare/comunicare prevăzute de dreptul comun în materie.

15. Așa fiind, legea instituie măsuri deosebite pentru ca părțile implicate în procedura insolvenței, respectiv debitorii și creditorii, să se bucure de o informare corectă cu privire la situația lor juridică, inclusiv prin notificare, potrivit regulilor de drept comun, astfel încât, ulterior deschiderii procedurii, aceștia să își poată exercita dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil. Faptul că, ulterior deschiderii procedurii insolvenței, cu excepția primei comunicări a actelor de procedură către persoanele împotriva cărora se promovează o acțiune în temeiul dispozițiilor Legii nr. 85/2014, persoanele notificate vor fi citate și li se vor comunica actele de procedură prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență nu poate fi privit ca aducând atingere dreptului la apărare sau dreptului de acces liber la justiție.

16. Citarea părților, precum și comunicarea oricăror acte de procedură, a convocărilor și a notificărilor prin Buletinul procedurilor de insolvență își găsesc justificarea în specificul acestei proceduri, care presupune un număr foarte mare de părți și o mare diversitate de acte procedurale de natură să îngreuneze mult desfășurarea procedurii. Acestea constituie o măsură specială prin care se asigură soluționarea cu celeritate a cauzelor (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 1.453 din 3 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 6 ianuarie 2012).

17. Cu privire la critica raportată la dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 21 din Constituție, Curtea a subliniat că principiul accesului liber la justiție, consacrat de Legea fundamentală, implică între altele adoptarea de către legiuitor a unor reguli de procedură clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenii în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale, inclusiv cele referitoare la căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată (Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006), astfel încât să fie reglementată respectarea pentru toate părțile a garanțiilor care caracterizează dreptul la un proces echitabil. Or, Legea nr. 85/2014, care reglementează regimul juridic al procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență, cuprinde în titlul II: *Procedura insolvenței*, capitolul I: *Dispoziții comune*, secțiunea a 2-a: *Organele care aplică procedura. Participanții la procedură* — printre care se regăsesc și instanțele de judecată, art. 40—44, și aspecte care transpun principiul constituțional al accesului liber la justiție și al dreptului la un proces echitabil în această materie a insolvenței. În acest domeniu specific, legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de îndeplinirea anumitor cerințe sau de exercitarea sa într-un anumit termen fără intenția de a restrânge accesul liber la justiție sau dreptul la apărare, ci exclusiv pentru a instaura un climat de ordine, indispensabil, în vederea exercitării drepturilor constituționale prevăzute de art. 21 și 24, prevenind astfel abuzurile și asigurând protecția drepturilor și a intereselor legitime ale celorlalte părți.

18. Așa fiind, prin art. 43 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, legiuitorul prevede calea de atac, curtea de apel fiind instanța de apel pentru hotărârile pronunțate de judecătorul-sindic, iar, potrivit prevederilor art. 43 alin. (2), termenul de apel este de 7 zile de la comunicarea hotărârii, realizată prin publicare în Buletinul procedurilor de insolvență, dacă prin lege nu se prevede altfel. Or, tocmai caracterul distinct al procedurii a impus adoptarea unor reguli de procedură speciale care derogă de la normele dreptului comun, astfel cum este și termenul de 7 zile în care se poate formula apelul în materia insolvenței. Aceste norme de procedură stabilite prin Legea nr. 85/2014 sunt o aplicare a dispozițiilor constituționale ale art. 126, în virtutea cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, coroborate cu cele ale art. 61 alin. (1), potrivit cărora Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării. Prin urmare, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele de procedură, putând să instituie

prevederi speciale, derogatorii de la dreptul comun, în vederea unor situații specifice, fără ca prin acestea să fie adusă atingere principiului egalității sau al discriminării în ceea ce privește accesul la justiție sau dreptul la un proces echitabil reglementat de normele legale în materie de insolvență în raport cu cele de drept comun reprezentate de Codul de procedură civilă.

19. În ceea ce privește critica referitoare la instituirea unei discriminări între participanții la procedură cu domiciliul/sediul în România și cetățenii străini din alte state ale Uniunii Europene, Curtea, prin Decizia nr. 283 din 21 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 20 iunie 2014, paragrafele 51 și 61—63, a reținut că și aceasta este neîntemeiată. Cu acel prilej, Curtea a arătat că legiuitorul a stabilit ca anumite acte de procedură, cum ar fi comunicarea citațiilor, a convocărilor și a notificărilor către participanții al căror sediu, domiciliu sau a căror reședință se află în străinătate, să se facă potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, coroborate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului (CE) nr. 1.393/2007. Soluția propusă de legiuitor a fost aleasă tocmai pentru a se asigura egalitatea între participanții aflați în situații diferite. În acest context, Curtea a mai reținut că, în ceea ce privește celelalte acte de procedură, legea stabilește termene raportate la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență, ceea ce ar conduce, în viziunea autorilor criticilor de neconstituționalitate, la lipsirea de conținut a accesului liber la justiție. Curtea a observat faptul că participanții la procedură au posibilitatea ca, în cazurile specifice menționate de lege, să ia cunoștință de operațiunile respective chiar prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență ce urmează a fi publicat în formă electronică.

20. Curtea a reținut că art. 42 alin. (10) din Legea nr. 85/2014 se referă la efectele publicării actelor de procedură sau, după caz, a hotărârilor judecătorești în Buletinul procedurilor de insolvență, efecte care pot viza doar părțile citate sau cărora li s-au comunicat acte de procedură prin acest mijloc. În schimb, în privința participanților care își au sediul, domiciliul sau reședința în străinătate, procedura de comunicare se realizează conform Codului de procedură civilă și regulamentelor prevăzute la art. 42 alin. (1) teza a doua din lege, ceea ce demonstrează că alin. (10) al aceluiași articol nu este aplicabil în privința acestora. Prin urmare, nu se poate reține pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 16 din Constituție.

21. Referitor la chestiunea vizând plata unei taxe pentru a avea acces la Buletinul procedurilor de insolvență, Curtea a reținut că accesul la justiție și exercitarea dreptului la apărare nu sunt drepturi absolute, legiuitorul putând să prevadă anumite

condiționări în vederea unei bune administrări a justiției, condiționări ce pot îmbrăca și forma unor obligații de ordin financiar. Astfel, citarea și comunicarea actelor prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență își găsesc motivarea în însăși particularitatea acestei proceduri și au drept scop asigurarea desfășurării cu celeritate a acesteia. Obligațiile corelative ce decurg pentru părți în acest caz nu pot fi privite ca aducând o restrângere a liberului acces la justiție, a dreptului la apărare ori a dreptului de proprietate, atât timp cât părțile au posibilitatea, pe de o parte, să participe la termenele fixate de judecătorul-sindic și să consulte dosarul în vederea cunoașterii tuturor actelor de procedură depuse la acesta, iar, pe de altă parte, au posibilitatea să solicite în cadrul cheltuielilor de judecată toate sumele avansate în vederea realizării drepturilor lor pe calea acestei proceduri, invocând în acest sens dispozițiile Codului de procedură civilă privind cheltuielile de judecată.

22. În acest context, Curtea a reținut că în dinamica legislativă prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, prin care se condiționa accesul la Buletinul procedurilor de insolvență de plata unui abonament, au fost modificate prin art. XIII pct. 2 din Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 15 din 6 ianuarie 2017, iar în prezent acoperirea cheltuielilor de publicare în acest buletin se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției.

23. Referitor la dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, Curtea a observat că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece prevederile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020).

24. Curtea a subliniat, totodată, că prevederile criticate din Legea nr. 85/2014 sunt norme de procedură, fiind tocmai o aplicare a dispozițiilor constituționale care sunt transpuse la nivel infraconstituțional, având în vedere specificul procedurii insolvenței, care este o procedură specială. Așa fiind, s-a impus adoptarea unor reguli de procedură speciale, respectiv crearea unui cadru unitar, colectiv, concursual și egalitar în care creditorii unui debitor comun să își poată valorifica drepturile împotriva debitorului aflat în stare de insolvență, cadru legislativ special în care se înscriu și dispozițiile criticate.

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează aplicabilitatea și în prezenta cauză.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gianina Elena Balate, în nume propriu, precum și în calitate de reprezentant legal al minorilor Karina-Elena Balate și Alexandru-Marian Balate, în Dosarul nr. 32.802/3/2015/a47 al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă și constată că dispozițiile art. 42 alin. (1) și (10) și ale art. 43 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 14 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 613

din 30 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată din oficiu de către Judecătoria Botoșani — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 273D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 29 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 20.107/193/2018/a1, **Judecătoria Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată, din oficiu, de către instanța de judecată cu ocazia judecării unei cereri de ajutor public judiciar formulată de petentul Bițună Cristian Eugen.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** Judecătoria Botoșani — Secția civilă susține, în esență, că prin limita scăzută, instituită de legiuitor, în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar și prin necorelarea acesteia cu salariul minim pe economie, se aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție, la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Astfel, instanța de judecată susține că prevederile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 sunt neconstituționale prin caracterul imuabil, neindexabil, neactualizabil și neactualizat al pragurilor de la art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, care constituie adevărate piedici în calea liberului acces la justiție, concretizându-se într-un filtru rupt de realitățile vremii, care vine să obstrucționeze soluționarea echitabilă a cererilor de ajutor public. Precizează că „dacă impunerea unor praguri nu pune probleme de constituționalitate, caracterul fix al acestor praguri, necorelarea acestora cu alți

indicatori ai costului vieții reale în România, încalcă dreptul de acces la o instanță al justițiabililor”.

6. În opinia instanței de judecată, un alt argument în favoarea constatării neconstituționalității reglementării criticate este dat de faptul că, sesizând lipsa de corelare a indicatorilor economici privitori la costul vieții în România, a fost inițiat un proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, *coș minim* ce nu a mai fost actualizat în ultimii 19 ani.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, cu modificările și completările ulterioare, sunt constituționale. În acest sens, face trimitere la Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018, prin care Curtea a statuat că limita instituită de legiuitor în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar, precum și faptul că aceasta nu este corelată cu salariul minim pe economie, sunt aspecte ce țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, „(1) *Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.*

(2) *Dacă venitul mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 600 lei, sumele de bani care constituie ajutor public judiciar se avansează de către stat în proporție de 50%.*”

12. În opinia instanței de judecată, aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție, la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține faptul că prevederile de lege criticate au mai constituit în numeroase rânduri obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, în acest sens fiind, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 713 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 955 din 23 decembrie 2015, Decizia nr. 73 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 21 iunie 2017, Decizia nr. 773 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 14 iunie 2019, Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 15 martie 2019, Decizia nr. 13 din 15 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 2 aprilie 2019 sau Decizia nr. 96 din 16 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 512 din 17 mai 2021, decizii prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a subliniat că prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 stabilesc acordarea unui ajutor public judiciar în formele prevăzute de lege acelor persoane care îndeplinesc condițiile legale.

14. Referitor la criticile privind limita instituită de legiuitor în ceea ce privește acordarea ajutorului public judiciar, respectiv faptul că aceasta nu este corelată cu rata inflației determinată de indicele de creștere a prețurilor de consum și nici cu creșterea salariului minim pe economie, Curtea, în jurisprudența sa, a observat că aceste aspecte țin de opțiunea legiuitorului, care stabilește atât sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului, cât și criteriile în funcție de care se acordă ajutorul public judiciar în materie civilă. Curtea a reținut, de asemenea, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă o garanție suplimentară a accesului efectiv la justiție, fiind adoptată pentru îmbunătățirea accesului la justiție și pentru a se acorda sprijin din partea statului persoanelor care sunt parte într-un litigiu și se află într-o dificultate materială.

15. Totodată, prin Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, paragrafele 15—17, menținând jurisprudența sa anterioară în materie, Curtea a observat că prevederile art. 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă opțiunea legiuitorului, care stabilește, astfel, sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului. În acest context, Curtea a amintit că, prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă însă un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie.

16. Prin Decizia nr. 69 din 18 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 249 din 4 aprilie 2016, paragraful 16, Curtea a reținut că, prin art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, sunt stabilite categoriile de venituri cu caracter periodic care se iau în calcul pentru determinarea venitului mediu net lunar pe membru de familie, precum și sumele datorate în mod periodic (cum ar fi chiriile și obligațiile de întreținere). Reglementarea posibilității acordării ajutorului public judiciar vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale sau a celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale, constituind o garanție a accesului liber la justiție. Aprecierea legalității și temeiniciei cererilor întemeiate pe dispozițiile mai sus citate se realizează de către instanța de

judecată în temeiul prerogativelor conferite de Constituție și legi, pe baza probelor care însoțesc aceste cereri.

17. De altfel, prin Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009, Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze. Scopul acestei reglementări este prevăzut la art. 1 și constă în „*asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii*”. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții.

18. În ceea ce privește susținerile referitoare la lipsa de corelare a indicatorilor economici privitori la costul vieții în România, Curtea reține că potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, cu modificările și completările ulterioare, „*coșul minim de consum pentru un trai decent constituie elementul principal de fundamentare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și a politicii salariale, iar valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent se stabilește anual de către Institutul Național de Statistică și se aprobă prin ordin al președintelui acestuia*”. Coșul minim de consum pentru un trai decent este prevăzut în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000. Cu privire la o eventuală corelare a condițiilor de acordare a ajutorului public judiciar cu salariul minim pe economie, prin raportare și la indicatorii economici privitori la costul vieții în România, așa cum a reținut Curtea în jurisprudența mai sus menționată, acestea reprezintă aspecte ce țin de opțiunea legiuitorului, excedând competenței instanței de contencios constituțional.

19. Prin Decizia nr. 799 din 6 decembrie 2018, paragrafele 19 și 20, Curtea a amintit că, prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă însă un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie. Curtea a observat, totodată, că prevederile art. 8 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 prevăd că ajutorul public judiciar se poate acorda și în alte situații, proporțional cu nevoile solicitantului, în cazul în care costurile certe sau estimate ale procesului sunt de natură să îi limiteze accesul efectiv la justiție, inclusiv din cauza diferențelor de cost al vieții dintre statul membru în care acesta își are domiciliul sau reședința obișnuită și cel din România. Or, aceste dispoziții permit instanței de judecată să individualizeze acordarea acestui ajutor în funcție de nevoile reale ale solicitantului (a se vedea în acest sens Decizia nr. 79 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 8 mai 2017, paragraful 19).

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Judecătoria Botoșani — Secția civilă în Dosarul nr. 20.107/193/2018/a1 al acestei instanțe și constată că prevederile art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Botoșani — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 625

din 7 octombrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în ansamblul său, și ale art. II din aceasta, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003

privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Petrișor Vasile Andreica, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 469/3/2019* al Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.003D/2019.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, domnul Petre Ovidiu Preoteșescu, avocat în cadrul Baroului București, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsește partea Inspectoratul de Poliție al Județului Timiș. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 253D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate

a acelorași dispoziții legale, excepție ridicată de Silviu Valentin Bradu și alții, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 32.309/3/2018* al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul identic al excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul autorului excepției în Dosarul nr. 3.003D/2019 este de acord cu conexarea cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 253D/2020 la Dosarul nr. 3.003D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției în Dosarul nr. 3.003D/2019, care solicită admiterea criticilor de neconstituționalitate formulate în privința normelor referitoare la salarizarea polițiștilor. În esență, susține că Guvernul a adoptat în această materie ordonanțe de urgență prin care a blocat aplicarea valorilor de referință și a coeficienților de ierarhizare stabiliți de Parlament prin Legea-cadru nr. 330/2009 și Legea-cadru nr. 284/2010. Arată că, drept urmare a aplicării prevederilor de lege criticate, polițiștii nu se pot bucura de majorările salariale acordate altor categorii de personal plătit din fonduri publice și că se încalcă principiul securității juridice, deoarece prevederile legale criticate trimit la norme abrogate și astfel le ultraactivează.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 863 din 17 decembrie 2019 și Decizia nr. 108 din 23 februarie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Sentința civilă nr. 7256 din 29 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 469/3/2019*, **Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Petrișor Vasile Andreica, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, într-o cauză având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici.

9. Prin Încheierea din 20 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 32.309/3/2018*, **Tribunalul Timiș — Secția de**

contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017. Excepția a fost ridicată de Silviu Valentin Bradu și alții, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul” într-o cauză având ca obiect drepturi salariale.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 încalcă art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție și principiul separației puterilor în stat, întrucât salarizarea polițiștilor ține de regimul juridic al acestora și trebuie stabilită, din perspectiva constituțională, prin lege organică, de către Parlament, nu printr-o ordonanță simplă a Guvernului. Se susține și încălcarea art. 115 alin. (1) și (6) din Constituție din care rezultă interdicția de a se reglementa prin ordonanțe simple în domeniul rezervat legii organice, cu observația că salarizarea polițiștilor este un domeniu rezervat legii organice prin dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție. În opinia autorilor, excepția are legătură cu cauza întrucât salariile acestora au fost calculate și plătite prin luarea în considerare a valorii de referință de 197,33 lei, introdusă prin Ordonanța Guvernului nr. 8/2008, fiind evident că această normă a fost ultraactivată, după abrogarea prin art. 48 din Legea-cadru nr. 330/2009 și respingerea de către Parlament, prin Legea nr. 49/2012. În susținerea admisibilității excepției sunt invocate Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011 și Decizia nr. 201 din 7 aprilie 2016. Se mai susține că prevederile art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 încalcă principiul securității raporturilor juridice prevăzut în art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece au ultraactivat coeficienții de ierarhizare și valoarea de referință de „197,33 lei” din anexa nr. 1, abrogată, la Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, și art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate prevederile art. 64 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora abrogarea unei norme are caracter definitiv, și jurisprudența Curții Constituționale potrivit căreia încălcarea regulilor din Legea nr. 24/2000 atrage încălcarea principiului securității raporturilor juridice. Se arată că sunt incidente, *mutatis mutandis*, considerentele obligatorii din Decizia Curții Constituționale nr. 654 din 17 octombrie 2017, potrivit cărora, „deși trimiterea la alte acte normative este un procedeu legislativ permis, aceasta nu poate viza o normă abrogată”. În opinia autorilor excepției, art. 12 alin. (5) și art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 produc efecte și după ieșirea lor din vigoare, în litigiul dedus judecătii, întrucât, în baza acestor texte, coeficienții de ierarhizare și valoarea de referință din anexa nr. 1 la Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 au fost ultraactivați. Trebuie observat și că eventuala declarare a neconstituționalității art. 12 alin. (5) și a art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 are ca efect activarea coeficienților de ierarhizare din Legea-cadru nr. 330/2009, în beneficiul autorilor excepției, ținând cont și de împrejurarea că normele succesive ulterioare au amânat aplicarea coeficienților și valorii de referință din Legea-cadru nr. 284/2010, respectiv din Legea-cadru nr. 153/2017, ultraactivând coeficienții și valoarea de referință din legislația anterioară Legii-cadru nr. 284/2010.

11. De asemenea, autorii susțin că prevederile art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 încalcă principiul securității raporturilor juridice, deoarece ultraactivează prevederile abrogate din anexa nr. 1 la Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 și pe cele ale art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 privind valoarea de referință de „197,33 lei”.

12. **Tribunalul București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal** constată îndeplinirea condițiilor de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate, fără a-și exprima opinia asupra acesteia.

13. **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal** opinează în sensul conformității textelor legale criticate cu prevederile constituționale, deoarece, pe cale de interpretare, pot fi stabilite subiectele principale ale raportului de serviciu al funcționarului public polițist. De asemenea, principiul separației puterilor în stat a ajuns să fie interpretat în sensul de principiu al colaborării puterilor în stat, nefiind exclusă de Constituție delegarea de atribuții între autoritățile publice — a se vedea abilitarea Guvernului de Parlament să emită ordonanțe. Salariile tuturor polițiștilor au alt algoritm de calcul (solde), iar cuantumul final al unui salariu nu se situează sub nivelul salariului minim stabilit de legislația în vigoare. Accesul reclamanților la justiție nu este îngreunat, dovadă fiind și prezenta acțiune. Nu este încălcat nici principiul securității raporturilor juridice sau principiul separației puterilor în stat.

14. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile avocatului autorului excepției în Dosarul nr. 3.003D/2019, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actele de sesizare, îl constituie dispozițiile art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 31 ianuarie 2008, cu modificările ulterioare, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 noiembrie 2009, și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din

Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017.

18. Curtea observă că prevederile art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 au fost abrogate prin art. 48 alin. (1) pct. 26 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 noiembrie 2009. De asemenea, Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 a fost respinsă prin Legea nr. 49/2012 privind respingerea Ordonanței Guvernului nr. 8/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 22 martie 2012. Curtea mai observă că Legea-cadru nr. 330/2009 a fost abrogată prin art. 39 lit. w) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010. Însă, având în vedere cele reținute prin Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit cărora „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, și faptul că dispozițiile de lege criticate sunt incidente în cauzele în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, urmează a se exercita controlul de constituționalitate asupra dispozițiilor legale cu privire la care Curtea Constituțională a fost sesizată. Totodată, observând că în prezenta cauză sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă asupra Ordonanței Guvernului nr. 8/2008, Curtea urmează a reține ca obiect al excepției și acest act normativ, în ansamblul său.

19. Dispozițiile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008: „(1) *Începând cu data de 1 aprilie 2008, valoarea de referință sectorială pentru determinarea soldelor de funcție și grad ale personalului militar, potrivit prevederilor Legii nr. 138/1999, cu modificările și completările ulterioare, valoarea de referință sectorială în raport cu care se calculează salariile funcționarilor publici cu statut special, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 353/2003, cu modificările și completările ulterioare, și valoarea de referință sectorială în baza căreia se calculează salariile funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 462/2006, cu modificările ulterioare, se stabilesc la 193,4694 lei.*

(2) *Începând cu data de 1 octombrie 2008, valoarea de referință sectorială prevăzută la alin. (1) devine 197,3387 lei.*

(3) *Soldele de funcție și de grad ale personalului militar, respectiv salariile pentru funcția îndeplinită și pentru gradul profesional deținut de funcționarii publici cu statut special, calculate potrivit alin. (1) și (2), vor fi întregite la un leu, în favoarea personalului.”;*

— Art. 12 alin. (3) din Legea-cadru nr. 330/2009: „*În anul 2010, salariile, soldele și indemnizațiile lunare de încadrare se stabilesc potrivit art. 30 alin. (5), fără a fi utilizați coeficienții de ierarhizare prevăzuți în anexele la prezenta lege.”;*

— Art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009: „*În anul 2010, personalul aflat în funcție la 31 decembrie 2009 își va*

păstra salariul avut, fără a fi afectat de măsurile de reducere a cheltuielilor de personal din luna decembrie 2009, astfel:

a) noul salariu de bază, solda funcției de bază sau, după caz, indemnizația lunară de încadrare va fi cel/cea corespunzătoare funcțiilor din luna decembrie 2009, la care se adaugă sporurile care se introduc în acesta/aceasta potrivit anexelor la prezenta lege;

b) sporurile prevăzute în anexele la prezenta lege rămase în afara salariului de bază, soldei funcției de bază sau, după caz, indemnizației lunare de încadrare se vor acorda într-un quantum care să conducă la o valoare egală cu suma calculată pentru luna decembrie 2009”;

— Art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017: „Începând cu data de 1 iulie 2017:

a) se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții;”.

20. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în: art. 1 alin. (4) și (5) privind separația și echilibrul puterilor și principiul legalității și al supremației Constituției, art. 73 alin. (3) lit. j) privind reglementarea prin lege organică a statutului funcționarilor publici și art. 115 alin. (1) și (6) privind ordonanțele adoptate de Guvern în temeiul unei legi speciale de abilitare și limitele ordonanțelor de urgență ale Guvernului.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 și ordonanța menționată, în ansamblul său, au mai fost supuse controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici similare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 108 din 23 februarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 27 mai 2021, Decizia nr. 217 din 30 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 19 iulie 2021, și Decizia nr. 285 din 27 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 9 iulie 2021).

22. Astfel, Curtea a reținut, în esență, că, în ceea ce privește reglementarea tuturor aspectelor esențiale privind nașterea, executarea și încetarea raportului de serviciu al polițistului, acestea constituie obiectul de reglementare al Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare. Or, Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 a avut ca obiect de reglementare, așa cum reiese din însuși titlul său, modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, stabilind reguli privind valoarea de referință sectorială în raport cu care se calculează salariile acestor funcționari publici cu statut special.

23. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că „sistemul de salarizare, indiferent de categoria profesională vizată, nu se regăsește printre domeniile strict și limitativ, care, conform art. 73 alin. (3) din Constituție, fac obiectul de reglementare al legii organice” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 645 din 29 noiembrie 2005, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.160 din 21 decembrie 2005, și Decizia nr. 627 din 22 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2021). În consecință, dispozițiile art. II din Ordonanța Guvernului nr. 8/2008 și actul normativ în ansamblul său nu încalcă prevederile art. 73 alin. (3) lit. j) și nici pe cele ale art. 115 alin. (1) din Constituție, impunându-se respingerea criticilor de neconstituționalitate ca neîntemeiate, inclusiv a celor formulate prin raportare la art. 1 alin. (4) din Constituție.

24. Referitor la susținerile privind încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (6) din Constituție referitoare la limitele ordonanțelor de urgență ale Guvernului, Curtea a constatat că invocarea acestor norme din Legea fundamentală nu are relevanță în cauză, deoarece obiectul excepției de neconstituționalitate nu îl constituie o ordonanță de urgență a Guvernului, ci o ordonanță simplă.

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

26. În ceea ce privește critica adusă dispozițiilor art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017, Curtea reține că aceste prevederi de lege clarifică, pentru perioade determinate, situația drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice. Astfel, dispozițiile art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 prevăd cu claritate că, în anul 2010, personalul aflat în funcție la 31 decembrie 2009 își va păstra salariul avut, fără a fi utilizați coeficienții de ierarhizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 330/2009, iar dispozițiile art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 stabilesc, pentru perioada 1 iulie 2017—31 decembrie 2017, obligația menținerii în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017 a cuantumului brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și a cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Reținând că, raportat la rațiuni ce țin de politica economico-financiară a statului, legiuitorul are libertatea de a reglementa salarizarea în sistemul public, evident cu respectarea prevederilor Constituției, Curtea observă că, prin dispozițiile legale criticate, legiuitorul a urmărit garantarea cuantumului drepturilor salariale și evitarea scăderii drepturilor salariale ale personalului bugetar.

27. Ca tehnică de reglementare, textele de lege criticate nu fac trimitere la acte normative abrogate și nu au semnificația repunerii în vigoare a acestor acte. Modalitatea de reglementare prevăzută de textele de lege criticate este diferită de cea analizată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 654 din 17 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 7 martie 2018, prin care s-au analizat dispoziții de lege care făceau trimitere la norme anterior abrogate, și, prin urmare, considerentele acestei decizii nu pot fi aplicate în prezenta cauză.

28. În consecință, Curtea constată că, prin dispozițiile de lege criticate, legiuitorul normează un conținut clar și predictibil, care întrunește exigențele de claritate, previzibilitate și accesibilitate, fiind astfel respectate prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, în componentele referitoare la calitatea legii și principiul securității juridice.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Petrișor Vasile Andreica, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 469/3/2019* al Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și de Silviu Valentin Bradu și alții, prin Sindicatul Polițiștilor din România „Diamantul”, în Dosarul nr. 32.309/3/2018* al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 8/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și a Ordonanței Guvernului nr. 64/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în ansamblul său, și ale art. II din aceasta, ale art. 12 alin. (3) și ale art. 30 alin. (5) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, precum și ale art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a de contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 octombrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

**privind declasificarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015
privind planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor
în Ministerul Apărării Naționale și a Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.60/2019
pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015 privind
planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor în Ministerul Apărării Naționale**

Pentru aplicarea prevederilor art. 23 alin. (1) și ale art. 24 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 1 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu,

în temeiul prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se declasifică informațiile secrete de serviciu cuprinse în Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015¹ privind planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor în Ministerul Apărării Naționale și în Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S.60/2019² pentru

modificarea și completarea Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015 privind planificarea, organizarea și executarea inspecțiilor și controalelor în Ministerul Apărării Naționale.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul apărării naționale,
Simona Cojocaru,
secretar de stat

București, 17 iunie 2022.
Nr. M.92.

¹ Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S.56/2015 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

² Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.S.60/2019 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

GUVERNUL ROMÂNIEI
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN SĂNĂTATE

ORDIN

pentru modificarea Instrucțiunilor privind desfășurarea etapei de pregătire a evaluării unităților sanitare cu paturi, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 185/2020

Având în vedere:

- Referatul Unității de evaluare și acreditare a spitalelor, aprobat cu nr. 1.972 din 10 iunie 2022;
- prevederile art. 173 alin. (1) și ale art. 249 alin. (1) și (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- dispozițiile art. 1 alin. (4), art. 2 lit. d¹³, e) și f), art. 3, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1) și alin. (2) lit. a), art. 6 lit. e), art. 13 alin. (5) lit. a), art. 16 alin. (2) și (4) și ale art. 17 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate, cu modificările și completările ulterioare;
- Procedura și metodologia de evaluare și acreditare a spitalelor, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 446/2017 privind aprobarea Standardelor, Procedurii și metodologiei de evaluare și acreditare a spitalelor;
- Hotărârea Colegiului director al Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 8/2022*) privind aprobarea măsurilor în vederea eficientizării procesului de evaluare și acreditare a unităților sanitare cu paturi până la finele ciclului al II-lea de acreditare;
- Hotărârea Colegiului director al Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 12/2022*) pentru modificarea Instrucțiunilor privind desfășurarea etapei de pregătire a evaluării unităților sanitare cu paturi, aprobate prin Hotărârea Colegiului director al Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 17/2020, în temeiul art. 13 alin. (6) din Legea nr. 185/2017, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate emite prezentul ordin.

Art. I. — Instrucțiunile privind desfășurarea etapei de pregătire a evaluării unităților sanitare cu paturi, aprobate prin Ordinul Președintelui Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 185/2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 475 din 4 iunie 2020, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 8, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Pentru US care se înscriu pentru prima dată în procesul de acreditare ulterior intrării în vigoare a prezentelor instrucțiuni, planificarea vizitei de evaluare se face în ciclul al III-lea de acreditare.”

2. La articolul 9 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) pentru US acreditate care solicită obținerea unei noi acreditări, replanificarea se face astfel încât procesul de

evaluare în vederea obținerii unui nou certificat de acreditare nu se poate extinde pe o perioadă mai mare de 1 an de la încetarea valabilității acreditării.”

3. La articolul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) RRA analizează documentele prevăzute la art. 5 alin. (3) lit. k)—q) încărcate de US în CaPeSaRo și procedează la validarea acestora conform modalităților de validare aprobate prin ordin al președintelui ANMCS, situație în care generează în CaPeSaRo referatul de validare a DOS și DS conform instrucțiunilor tehnice aprobate prin ordin al președintelui ANMCS.”

4. Anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate,
Valentin-Florin Ciocan

București, 15 iunie 2022.
Nr. 142.

*) Hotărârile Colegiului director al Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate nr. 8/2022 și nr. 12/2022 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXĂ
(Anexa nr. 2 la Instrucțiuni)

CRITERIILE DE PRIORITIZARE utilizate la elaborarea planului multianual de acreditare

1. Criteriul 1 — asigurarea continuității valabilității certificatului de acreditare și încadrare în termenele maxime pentru parcurgerea procesului de evaluare prevăzute la art. 7 alin. (4¹) din Legea nr. 185/2017 privind asigurarea calității în sistemul de sănătate, cu modificările și completările ulterioare;

2. Criteriul 2 — numărul de US ce pot fi evaluate într-o lună, prin repartizarea uniformă a US până la finalul ciclului al II-lea de acreditare, astfel încât să se ajungă la un număr de aproximativ 28 US/lună și să nu se depășească 50% din numărul de evaluatori activi înscriși pe specialități în Registrul evaluatorilor de servicii de sănătate al ANMCS;

3. Criteriul 3 — existența, după caz, a unei alte replanificări, la solicitarea US (situație în care US nu va mai fi replanificată);

4. Criteriul 4 — existența, după caz, a unei cereri de reprogramare depuse; reprogramarea va fi făcută în funcție de solicitarea US și de posibilitățile tehnice ale ANMCS;

5. Criteriul 5 — vizita de evaluare în vederea acreditării nu poate avea loc mai devreme de 1 an și 3 luni de la înscriere, pentru US înscrise pentru prima dată în procesul de acreditare;

6. Criteriul 6 — data obținerii adevărului de înscriere, pentru US înscrise pentru prima dată în procesul de acreditare.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
Nr. 1.472 din 30 mai 2022

MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI
ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE
Nr. 20.539 din 9 iunie 2022

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.306/1.883/2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a modalităților de aplicare a acestora

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale de asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății nr. AR 8.844 din 30.05.2022 și al Secretariatului general al Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse nr. 2.730/GF din 9.06.2022,

având în vedere prevederile:

— Legii nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată, cu modificările ulterioare;

— Legii nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările ulterioare;

— Clasificării internaționale a funcționării, dizabilității și sănătății, versiunea pentru copii și tineri, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății în anul 2007 și validată de România în anul 2012 de către Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

— Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul:

— art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 10 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 22/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse,

ministrul sănătății și ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse emit următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății și al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.306/1.883/2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a modalităților de aplicare a acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 994 și 994 bis din 9 decembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Elaborarea, revizuirea și coordonarea metodologică privind aplicarea criteriilor medicale și medico-psihologice cuprinse în anexa nr. 1 sunt realizate de Ministerul Sănătății, cu consultarea comisiilor de specialitate și a profesioniștilor care le utilizează, prin intermediul direcțiilor de sănătate publică și al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

(3) Elaborarea, revizuirea și coordonarea metodologică privind aplicarea criteriilor sociale și psihosociale cuprinse în anexa nr. 2 sunt realizate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, cu consultarea profesioniștilor care le utilizează și a experților în Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății, versiunea pentru copii și tineri, denumită în continuare *CIF-CT*.”

2. La articolul 6, literele c) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) Prin *relații intrafamiliale funcționale* se înțeleg interacțiunile simple și complexe, armonioase, între membrii familiei, de exemplu, între copii, părinți, alți membri ai familiei sau persoane care locuiesc cu copilul; la acest capitol se apreciază și atașamentul copilului, în acord cu definițiile conforme teoriei atașamentului a lui Bowlby;

e) Prin *rețeaua de sprijin a familiei* se înțelege totalitatea persoanelor din familia lărgită, alte rude, vecini, prieteni și profesioniști din comunitate, care oferă un ajutor constant familiei;”.

3. La articolul 14, alineatele (2) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Consultul suplimentar se decide cu consultarea echipei SEC și a managerului de caz și, de asemenea, se poate face și la solicitarea CPC.

(4) Consultul medical și/sau psihologic suplimentar se face de către medici de specialitate, respectiv psihologi clinicieni cu cel puțin aceeași experiență cu a celor care au efectuat prima evaluare, respectând aceleași condiții prevăzute de legislația în vigoare.”

4. La articolul 14, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (5¹), cu următorul cuprins:

„(5¹) În situația în care nu se pot desemna specialiști pentru consultul suplimentar pe teritoriul județului/sectorului municipiului București, aceștia se pot identifica pe raza altor județe/a municipiului București cu sprijinul direcțiilor de sănătate publică județene sau a municipiului București și/sau a medicului din CPC, precum și al comisiei de specialitate corespunzătoare de la nivelul Ministerului Sănătății pentru medicii de specialitate și psihologii clinicieni din unitățile sanitare și, respectiv, al Colegiului Psihologilor și al filialelor acestuia pentru psihologii clinicieni aflați într-o formă independentă de practică.”

5. La articolul 23 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) gradul grav pentru situațiile în care, conform prevederilor legale în vigoare, părinții sau reprezentanții legali ai copilului nu pot deține calitatea de asistent personal.”

6. La capitolul II, după secțiunea a 3-a se introduce o nouă secțiune, secțiunea a 4-a, cu următorul cuprins:

„SECȚIUNEA a 4-a

Termenul de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap

Art. 23¹. — (1) Termenul de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap la copii se stabilește în funcție de situația concretă a copilului și nu este determinat de termenele de valabilitate ale documentelor de evaluare anexate cererii de evaluare complexă și încadrare în grad de handicap.

(2) Criteriile determinante pentru stabilirea termenului de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap la copii sunt următoarele:

a) durata stabilită în anexa nr. 1 în aprecierea deficienței/afectării funcționale în cazul anumitor boli/afecțiuni și, în acest caz, termenul de valabilitate se calculează în funcție de reperele menționate în criteriile medicale respective;

b) împlinirea vârstei de 18 ani și, în acest caz, termenul de valabilitate poate fi mai mic de 6 luni și mai mare de 2 ani, dar nu mai mare de 2 ani și 6 luni;

c) consemnarea îngrijirilor paliative în certificatul medical tip A5, însoțit obligatoriu de documentul medical adițional specific îngrijirii paliative, și, în acest caz, termenul de valabilitate este până la 18 ani, pentru bolile prevăzute în anexa nr. 3;

d) acordarea a două certificate consecutive cu gradul de handicap grav cu durata de 2 ani fiecare și, în acest caz, termenul de valabilitate al celui de-al treilea certificat este până la 18 ani, dacă bolile întrunesc criteriile biopsihosociale specifice prevăzute în nr. 4.

(3) În orice alte situații decât cele prevăzute la alin. (2) se are în vedere cu prioritate posibilitatea de a acorda termenul maxim de 2 ani și, atunci când acest lucru nu este posibil, se pot utiliza următoarele criterii orientative pentru stabilirea unui termen de valabilitate sub durata de 2 ani:

a) realizarea unui consult suplimentar medical și/sau psihologic care nu poate avea loc în perioada de 60 de zile prevăzută de art. 7 alin. (3) și art. 19 alin. (1) lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului;

b) realizarea unor investigații suplimentare pentru determinarea stadiului bolii sau al complicațiilor, care ar putea modifica propunerea de grad de handicap și care nu pot avea loc în perioada de 60 de zile prevăzută la art. 7 alin. (3) și art. 19 alin. (1) lit. h) din Hotărârea Guvernului nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului;

c) boli aflate în dinamică rapidă, fie în sensul reabilitării, fie în sensul evoluției spre agravare — situație stabilită de medicul din SEC pe baza documentelor medicale și/sau a consultării medicilor de familie și de specialitate;

d) vârsta sub 3 ani a copilului, având în vedere faptul că pentru această grupă de vârstă dinamica bolilor, precum și dezvoltarea copilului, corelate cu potențialul de reabilitare, sunt crescute comparativ cu ale altor grupe de vârstă;

e) nicio măsură din planul de abilitare-reabilitare nu a fost implementată.

Art. 23². — (1) Lista cu bolile care fac improbabilă supraviețuirea până la vârsta de 18 ani și pentru care copilul necesită îngrijiri paliative pentru care se acordă certificat de încadrare în grad de handicap până la 18 ani este prevăzută în anexa nr. 3.

(2) În situația în care copilul necesită îngrijiri paliative, medicul de specialitate curant are următoarele obligații:

a) să consemneze necesitatea îngrijirilor paliative în certificatul medical tip A5;

b) să consemneze, într-un document medical adițional, care sunt nevoile de îngrijire paliativă ale copilului în cele patru dimensiuni — fizică, psiho-emoțională, socială și spirituală — care au condus la consemnarea necesității îngrijirilor paliative; documentul medical adițional poate fi scrisoare medicală și/sau referat medical. Documentul medical cuprinde informații referitoare la tratamentul medicamentos recomandat, schema de acordare și durata acestuia, controlul medical periodic necesar monitorizării pacientului, consilierea medicală acordată copilului și familiei și, după caz, alte servicii de sănătate furnizate acestora în cadrul unității sanitare în care medicul de specialitate activează, precum informarea, educația, servicii conexe actului medical.

(3) În cazul în care copilul are nevoi complexe de îngrijire paliativă care se acordă de furnizori autorizați, medicul de specialitate curant va referi copilul, în scris, unui medic cu atestat în îngrijire paliativă, menționând nominal medicul și/sau unitatea sanitară care oferă acest tip de îngrijire, cu prioritate din raza unității teritorial-administrative în care își are domiciliul copilul.

(4) Medicul cu atestat în îngrijire paliativă va elibera un plan de îngrijire, conform prevederilor art. 3 lit. C.h) pct. 2 din Ordinul ministrului sănătății nr. 253/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare, funcționare și autorizare a serviciilor de îngrijiri paliative, și va colabora cu medicul de specialitate curant și cu medicul de familie în vederea acordării complementare de servicii și a asigurării unei continuități în îngrijire.

Art. 23³. — Medicul de specialitate curant poate consemna în certificatul medical tip A5 necesitatea îngrijirilor paliative la scurt timp după naștere sau la prima solicitare pentru încadrare în grad de handicap doar dacă nu există posibilitatea unui tratament curativ și acest lucru este consemnat în documentul medical adițional specific îngrijirilor paliative.

Art. 23⁴. — În caz de diagnostic multiplu, termenul de valabilitate al certificatului de încadrare în grad de handicap se stabilește până la 18 ani numai în cazul în care necesitatea îngrijirilor paliative este consemnată pentru boala pentru care s-au aplicat criteriile biopsihosociale și care a condus la formularea propunerii de grad, nu pentru diagnostice asociate.

Art. 23⁵. — (1) Măsurile menționate în documentul medical adițional specific îngrijirii paliative și în planul de îngrijire sunt incluse în planul de abilitare-reabilitare și de paliativitate a copilului cu dizabilități, care este anexă a certificatului de încadrare în grad de handicap care se acordă până la 18 ani motivat de îngrijirile paliative.

(2) Planul de abilitare-reabilitare și de paliativitate are durata de 2 ani, se monitorizează anual și se actualizează o dată la 2 ani.

(3) Monitorizarea planului de abilitare-reabilitare și de paliativitate se face anual de serviciul public de asistență socială de la domiciliul copilului, conform prevederilor art. 73—82 din Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor

vârstnice, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 1.985/1.305/5.805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.

(4) Pe baza rapoartelor de monitorizare anuală întocmite de serviciul public de asistență socială/primărie, managerul de caz actualizează planul de abilitare-reabilitare și de paliative și îl prezintă comisiei pentru protecția copilului.

Art. 236. — (1) Ministerul Sănătății, prin comisia de paliative, asigură coordonarea metodologică în domeniul îngrijirilor paliative pentru care se eliberează certificat de încadrare în grad de handicap până la vârsta de 18 ani.

(2) Lista din anexa nr. 3 se reevaluează anual de către Ministerul Sănătății, prin comisia de paliative, și se actualizează, dacă este cazul, cu consultarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

Art. 237. — Criteriile biopsihosociale specifice pentru eliberarea unui certificat de încadrare în grad de handicap cu termen de valabilitate până la 18 ani, după acordarea a două certificate consecutive cu gradul de handicap grav cu durata de 2 ani fiecare, sunt cuprinse în anexa nr. 4.

Art. 238. — (1) Planul de abilitare-reabilitare și de paliative, care este anexă la certificatul cu termen de valabilitate până la

18 ani, acordat pe baza criteriilor biopsihosociale specifice menționate la art. 237, are durata de 2 ani, se monitorizează anual și se actualizează o dată la 2 ani.

(2) Monitorizarea planului de abilitare-reabilitare și de paliative se realizează de serviciul public de asistență socială/primărie de la domiciliul copilului, conform prevederilor art. 73—82 din Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 1.985/1.305/5.805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.

(3) Pe baza rapoartelor de monitorizare anuală, serviciul public de asistență socială/primărie, managerul de caz actualizează planul de abilitare-reabilitare și de paliative și îl prezintă comisiei pentru protecția copilului.”

7. Articolul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 26. — Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentul ordin.”

8. După anexa nr. 2 se introduc două noi anexe, anexele nr. 3 și 4, având cuprinsul prevăzut în anexele nr. 1 și 2, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Tiberius-Marius Brădățan,
secretar de stat

Ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse,
Gabriela Firea

ANEXA Nr. 1

(Anexa nr. 3 la Ordinul nr. 1.306/1.883/2016)

Lista bolilor care fac improbabilă supraviețuirea până la vârsta de 18 ani și pentru care copilul necesită îngrijiri paliative pentru care se acordă certificat de încadrare în grad de handicap până la vârsta de 18 ani

a) Boli care amenință viața, pentru care tratamentul curativ este posibil, dar poate eșua:

1. Boala canceroasă aflată în tratament curativ sau paliativ
2. Malformațiile congenitale cardiace operate/operabile însoțite de insuficiență cardiacă cronică apreciată ca deficiență/afectare severă sau completă prin aplicarea criteriilor medicale din anexa nr. 1 la ordin.

b) Boli care limitează viața, pentru care tratamentul intensiv poate prelungi prognosticul și îmbunătăți calitatea vieții:

1. Fibroza chistică
2. Boli degenerative/distrofii musculare progresive:
 - 2.1. Distrofia Duchenne
 - 2.2. Miopatii în centură
 - 2.3. Distrofia musculară progresivă congenitală
 - 2.4. Distrofii miotonice (Thomsen, Becher)
 - 2.5. Atrofia musculară spinală infantilă (boala Werdnig-Hoffman)

3. Deficiențe imune congenitale și dobândite severe, cu excepția sindroamelor secundare tranzitorii:

- 3.1. HIV/SIDA, cu excepția expunerii perinatale la HIV până la vârsta de 2 ani
- 3.2. Alte deficiențe imune congenitale și dobândite severe; severitatea este apreciată pe baza criteriilor medicale pentru aprecierea deficiențelor/afectărilor severe și complete în cazul deficitului imun, prevăzute în anexa nr. 1 la ordin
4. Boli renale:
 - 4.1. Glomerulonefrita rapid progresivă
 - 4.2. Sindromul Toni-Debre-Fanconi

5. Insuficiențe cronice de organ:

- 5.1. Insuficiența cardiacă cronică
- 5.2. Insuficiența renală cronică
- 5.3. Insuficiența hepatică cronică

c) Boli progresive pentru care de la debut este posibil numai tratament paliativ:

1. Anomalii cromozomiale numerice:
 - 1.1. Trisomia 21 (sindrom Down)
2. Boli metabolice de stocare:
 - 2.1. Glicogenoze
3. Boli degenerative ereditare ale SNC:
 - 3.1. Atrofia musculară spinală Werdnig-Hoffmann
4. Boli degenerative dobândite ale SNC:
 - 4.1. Scleroza multiplă

d) Boli nonprogresive care determină o fragilitate constituțională și o susceptibilitate mare pentru complicații, însoțite sau nu de deficit neurologic sever, și apreciate ca deficiențe/afectări severe sau complete prin aplicarea criteriilor medicale din anexa nr. 1 la ordin:

1. Paralizie cerebrală
2. Sechele neurologice severe în urma infecțiilor sistemului nervos central, a operațiilor ș.a.
3. Meningiomelocel cu afectare neurologică severă
4. Sindrom Dravet
5. Epidermoliza buloasă cu impact major asupra calității vieții (scor SQDLI)
6. Gastrostoma, ileostoma, colostoma, urostoma permanente

Criteriile biopsihosociale specifice care stau la baza eliberării unui certificat de încadrare în grad de handicap cu termen de valabilitate până la 18 ani, în continuarea a două certificate consecutive cu gradul de handicap grav cu durata de 2 ani fiecare

I. Boli apreciate cu deficiență/afectare completă pe baza criteriilor medicale din anexa nr. 1 la ordin pentru care se acordă gradul grav, prin corelarea cu calificatorii limitării de activitate și ai restricțiilor de participare, conform algoritmului prevăzut la art. 22 alin. (1) din ordin:

1. Boli ale structurilor și funcțiilor senzoriale:

- a) Cecitate absolută
- b) Cecitate relativă
- c) Ochi unic cu AV sub 1/25
- d) Surdomutitate
- e) Cofoză bilaterală
- f) Surdocecitate

2. Tulburări cronice de metabolism și nutriție:

- a) Fenilcetonurie cu afectare psihică
- b) Diabet zaharat insulinodependent (tip 1)

3. Boli osteoarticulare: amputații congenitale sau dobândite ale membrilor superioare și inferioare, totale, unilaterale sau bilaterale, protezate și neprotezate

4. Boli ale structurii pielii, anexelor și funcțiilor tegumentului: epidermoliza buloasă

5. Boala canceroasă aflată în perioada de urmărire postterapeutică

II. Criterii biopsihosociale specifice pentru tulburările psihice — retard mintal și TSA — concomitent întrunite:

1. Retard mintal/TSA apreciate cu deficiență/afectare completă pe baza criteriilor medicale din anexa nr. 1 la ordin — pentru care se acordă gradul grav, prin corelarea cu calificatorii limitării de activitate și ai restricțiilor de participare, conform algoritmului prevăzut la art. 22 alin. (1) din ordin;

2. Cele două certificate consecutive cu gradul de handicap grav cu durata de 2 ani fiecare sunt acordate după împlinirea vârstei de 7 ani.

III. Criteriile sociale și psihosociale care sunt parte integrantă a criteriilor biopsihosociale specifice, menționate la pct. I și II, sunt cele prevăzute în anexa nr. 2 la ordin pentru grupele de vârstă de la 4 ani în sus, iar rezultatul aplicării lor conduce la aprecierea unor limitări de activitate și restricții de participare de la complete la ușoare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

